

Dr Ivan Tasić
Dr Dragana Glušac

METODIKA NASTAVE TEHNIČKOG I INFORMATIČKOG OBRAZOVANJA

METODIKA NASTAVE

TEHNIČKOG I INFORMATIČKOG OBRAZOVANJA

ISBN 978-86-7672-316-4

9 788676 723164

Univerzitet u Novom Sadu
Tehnički fakultet "Mihajlo Pupin" - Zrenjanin

Zrenjanin, 2019.

Univerzitet u Novom Sadu
Tehnički fakultet "Mihajlo Pupin"
Zrenjanin

Ivan Tasić
Dragana Glušac

METODIKA NASTAVE

TEHNIČKOG I INFORMATIČKOG OBRAZOVANJA

Zrenjanin, 2019.

Naziv udžbenika:**METODIKA NASTAVE TEHNIČKOG I INFORMATIČKOG OBRAZOVANJA****Autori:**

Dr Ivan Tasić, vanredni profesor, Tehnički fakultet „Mihajlo Pupin“, Zrenjanin
Dr Dragana Glušac, redovni profesor, Tehnički fakultet „Mihajlo Pupin“, Zrenjanin

Recezeni:

Dr Siniša Stojanović, redovni profesor
Dr Snežana Babić Kekez, vanredni profesor

Za izdavača:

Dr Dragica Radosav, redovni profesor i dekan
Tehničkog fakulteta „Mihajlo Pupin“, Zrenjanin

Kompjuterski slog i prelom:

Msc Jelena Jankov

Korice:

Msc Jelena Jankov

Odlukom Naučno nastavnog veća Tehničkog fakulteta "Mihajlo Pupin" od 18.01.2019., prihvaćeno kao fakultetski udžbenik

CIP - Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

371.3::62/69(075.8)
371.3::[007+004(075.8)

ТАСИЋ, ИВАН

Metodika nastave tehničkog i informatičkog obrazovanja [Elektronski izvor] /
Ivan Tasić, Dragana Glušac. - Zrenjanin : Tehnički fakultet "Mihajlo Pupin", 2019. -
1 elektronski optički disk (CD-ROM) ; 12 cm

Nasl. s naslovnog ekrana. - Bibliografija.

ISBN 978-86-7672-316-4

1. Глушац, Драгана [аутор]

а) Техничко образовање - Настава - Методика б) Информатика - Настава -
Методика

COBISS.SR-ID 328070151

PREDGOVOR

Udžbenik *Metodika nastave tehničkog i informatičkog obrazovanja*, namenjen je studentima osnovnih i master studija na smeru Profesor tehnike i informatike na Tehničkom fakultetu "Mihajlo Pupin" u Zrenjaninu, kao i studentima edukacijskih fakulteta koji se pripremaju za budući nastavnički poziv. Pored toga, udžbenik *Metodika nastave tehničkog i informatičkog obrazovanja* namenjen je svim nastavnicima koji se bave vaspitanjem i obrazovanjem mladih i odraslih, koji žele da unaprede pedagoško-psihološka znanja i bolje razumeju procese u nastavi i svoje uloge u njima, kako bi im olakšao rad i snalaženje u nastavnom procesu koji od njih traži savremeno društvo.

Česte izmene zakona i mnogobrojni projekti usmereni na reformisanje našeg školskog sistema gube iz vida da se na svim nivoima tog sistema nalazi značajan broj nastavnika koji u toku osnovnih studija nisu stekli osnovno odgovarajuće psihološko, pedagoško-didaktičko i metodičko obrazovanje.

Evidentna je naročita zanemarenost praktične komponente metodičkog osposobljavanja nastavnika. Otuda tendencije razvoja našeg školskog, posebno nastavnog sistema treba da se odnose ne samo na sadržaje obrazovanja već i na načine poučavanja i učenja. To je odavno uočio reformator našeg jezika Vuk St. Karadžić ukazujući da „*nije znanje samo znanje znati, već je i znanje – znanje dati*“.

Po oceni autora ovaj problem je naročito izražen u srednjim školama i na fakultetima na kojima radi veliki broj visoko stručnih nastavnika bez elementarnog metodičkog obrazovanja. Sve ovo bitno umanjuje vaspitno obrazovne efekte nastave, posebno u fazama pripremanja, planiranja i evaluacije nastave.

Želja autora je da ovim udžbenikom pruži skroman prilog metodičkoj edukaciji nastavnika tehnike i informatike kako bi u svom radu ostvarivali ne samo kognitivne već i afektivne i psihomotoričke zadatke nastave.

Pojava ovog udžbenika vezana je za bogato višegodišnje teorijsko i praktično iskustvo autora, stečeno radom u ulogama nastavnika, profesora, autora brojnih naučnih, stručnih radova i dela.

AUTORI

SADRŽAJ

UVOD	III
1. POJAM I PREDMET METODIKE NASTAVE TEHNIČKOG I INFORMATIČKOG OBRAZOVANJA	1
1.1. Pojam metodike nastave tehničkog i informatičkog obrazovanja	3
1.2. Predmet metodike nastave tehničkog i informatičkog obrazovanja	7
1.3. Ciljevi tehničkog i informatičkog obrazovanja	9
1.4. Taksonomija ciljeva tehničkog i informatičkog obrazovanja	11
1.5. Metodika nastave tehničkog i informatičkog obrazovanja i druge nauke	17
2. OSNOVE SAVREMENE KONCEPCIJE TEHNIČKOG I INFORMATIČKOG OBRAZOVANJA	19
2.1. Evropske dimenzije u obrazovanju	21
2.2. Pedagoške paradigme	22
2.3. Psihološke osnove	27
2.3.1. Razvijanje psihomotornih vještina	27
2.3.2. Novije psihološke teorije	31
2.4. Korelacija nastave tehničkog i informatičkog obrazovanja sa drugim predmetima	33
3. PRINCIPI NASTAVE TEHNIČKOG I INFORMATIČKOG OBRAZOVANJA	37
3.1. Princip naučne zasnovanosti poučavanja i učenja	39
3.2. Princip usmerenosti poučavanja prema ciljevima poučavanja i učenja	39
3.3. Princip očiglednosti	40
3.4. Princip aktivnosti - konstruktivizma	41
3.5. Princip postupnosti i sistematičnosti	43
3.6. Princip individualizacije i socijalizacije	45
3.7. Princip ekonomičnosti i racionalizacije	47
3.8. Princip istoričnosti i savremenosti	49
3.9. Princip trajnosti znanja, vještina i navika	49
3.10. Princip jedinstva teorije i prakse	49
4. UPRAVLJANJE NASTAVOM TEHNIČKOG I INFORMATIČKOG OBRAZOVANJA	51
4.1. Nastava tehničkog i informatičkog obrazovanja kao kibernetički sistem	54
4.2. Planiranje nastave	55
4.3. Organizacija nastave	57
4.4. Nivoi upravljanja nastavom tehničkog i informatičkog obrazovanja	58
4.5. Pojam i struktura nastavnog plana	81
4.6. Pojam i struktura nastavnog programa	82

---

5. NASTAVNE METODE U NASTAVI TEHNIČKOG I INFORMATIČKOG OBRAZOVANJA.....	91
5.1. Pojam kurikuluma	94
5.2. Klasifikacije i izbor nastavnih metoda u nastavi tehnike i informatike	99
5.2.1 Tradicionalne metode u nastavi tehničkog informatičkog obrazovanja.....	104
6. SAVREMENI NASTAVNI SISTEMI U NASTAVI TEHNIČKOG I INFORMATIČKOG OBRAZOVANJA ...	131
7. NASTAVNI OBLICI U NASTAVI TEHNIČKOG I INFORMATIČKOG OBRAZOVANJA.....	157
7.1. Frontalni oblik rada	160
7.2. Grupni oblik rada	163
7.3. Rad u parovima	168
7.4. Individualni oblik rada.....	170
7.5. Učenje na daljinu kao savremeni nastavni oblik	171
7.5.1 Elektronsko učenje.....	171
7.5.2 Pedagoške karakteristike elektronskog učenja.....	173
7.5.3 Menadžment E - učenja	177
7.5.4 Organizacija obrazovnog sadržaja za elektronsko učenje	179
8. NASTAVNA SREDSTVA U NASTAVI TEHNIČKOG I INFORMATIČKOG OBRAZOVANJA	181
8.1. Značaj, funkcija i klasifikacija nastavnih sredstava	185
9. KOMPETENCIJE NASTAVNIKA TEHNIČKOG I INFORMATIČKOG OBRAZOVANJA	223
PRILOZI	247
LITERATURA.....	274
